

סימן יג

הדבקות ניירות בשטר הרשאה למכירת חמץ

ביה, י"א ניסן תשל"ט
לרבני מקום אחד

אלא גלוי מלתא שאינם רוצים שהחמץ יהיה ברשותם, ובדיעבד מקילים בפרט לגבי חמץ שעבר עליו הפסח שהוא מדרבנן אבל לא לכתחילה באיסור דאורייתא של בל יראה שהלא כמה מהם אינם יודעים לבטל חמצם כראוי. ובשו"ת חתם סופר חלק יורה דעה סימן ש"י עוסק ביהודי שעשה פעולה גמורה להוציא החמץ מרשותו ורק הגוי לא התכוון לקנות עי"ש, אבל לא בגלוי דעת בעלמא דלא ניהא ליה שיהיה ברשותו ושלא כלשון שהביא בספר שערים מצויינים בהלכה בשם שו"ת פרי השדה בשמו.

וכן בגלילות שאני בא משם מחתימים על ניירות שמודפס עליהם נוסח ההרשאה וכן עשו בבית הגמון"ז וצלה"ה. ועוד היה הגמון"ז וצלה"ה נוהג להפוך כל שטר הרשאה לשטר מכירה קצר על ידי כתיבת נוסח מכירה קצר בסופו, ולדוגמה אנכי המורשה פלוני מוכר את חמצם של כל הנ"ל לגוי פלוני כמפורט בשטר המכירה הארוך עכ"ל.

יהודה הרצל הנקין
רב אזורי

לדעתי נוסח שטרי ההרשאה למכירת חמץ אנתנו ח"מ ובהניירות התפורות והדבוקות בזה עכ"ל אינו מן המובחר, כיון שאין כאן דין חיבור ונמצא שלא חתמו על שטר הרשאה, שאין דין חיבור אלא על ידי תפירה ודביקה היטב אבל לא על ידי כמה סיכות העומדות להתפרק, ועוד שחיבור הוא לחבר סוף נייר אחד לראש נייר שני שיהיה כולו דף אחד אבל לא להדביק כמה ניירות ביחד בראשם אחד על גבי השני, ועוד שאינו מועיל אלא אם חברו ואחר כך חתמו אבל במועצה הדתית חותמים על דפים חלקים ואחר כך מחברים אותם לנוסח ההרשאה ואינה חתימה על ההרשאה. והרבה בעלי בתים אינם יודעים מה זו מכירת חמץ ובמועצה הדתית אין מסבירים להם, וחושבים שמוכרים את חמצם לרב ולא שממנים שליח למכור לגוי, ואם אינם מתכוונים לדבר הנכון בלקיחת הסודר וגם אינם חותמים על שטר ההרשאה נמצא שלא מינו שליחות כלל ואין כאן

סימן יד

איסור אכילה קודם תקיעות

ביה, ה' מרחשון תשל"ז
לרב עורך אחד

ואין אוכלים בהן עד אחרי התפלה אין שם חלשים ורק במקצת קהילות שפרצו גדר לאכול ישנם חלשים, אלא באלה ואלה יש חלשים ובאלה ואלה אין אחד מאלף השייך בו סכנת נפשות, ואין לעשות מזה שום בסיס להיתר כללי שהחוש מכחישו.

וגם אילו היו מעוט דמעוט שיסתכנו בכך שורת הדין גותנת שנורה להם לאכול ונאסור על האחרים, ואם יש אחד שמחמיר על עצמו ומסתכן הרי הוא שופך דמים ולא בשביל זה נאמר לאחרים לחטוא, על אחת כמה וכמה ברוב הקהילות שאין שם

כבודו כתב להצדיק המנהג לאכול לפני תקיעות שבישיבה, שאם נורה ליחידים לאכול אחריהן בין תקיעות שבישיבה לבעמידה יתביישו לעשות כן ולא יאכלו ומתוך כך יבואו לספק סכנת נפשות. אבל זה אינו, שאם באנו לספק סכנה ופקוח נפשות נתיר להם לאכול גם ביום הכפורים ח"ו וכל שכן הוא כיון שביום הכפורים לא אכלו מבעוד יום. גם הגע עצמך אטו בכל הקהילות הפדושות הניהגות כדין